

AKADÉMIA

S p r a v o d a j c a

Akadémia ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika

JANUÁR 2006

VÁŽENÍ SMÚTIACI

Šok, bolesť, strata, prázdnota a smútok. To všetko sme cítili a cítime po oznámení tej strašnej správy o havárii lietadla s našimi vojakmi. S vojakmi vracajúcimi sa z Kosovskej misie. S pracovníkmi ministerstva obrany a generálneho štábu, ktorí sa spolu s nimi vracali z bežnej metodickej pomoci pri rotácii jednotiek. S celou posádkou lietadla vykonávajúcou let. Mal byť obyčajný a rutinný.

Nie je medzi nimi rozdiel. Všetci si len poctivo robili svoju náročnú prácu. Ich smrť nám pripadá nespravodlivo a nezmyselne zbytočná. Bránili sme sa jej uveriť. Nevieme ju pochopiť. Všetci poznáme a aj oni si boli vedomí rizík práce vo vojenských misiách, ale v danej chvíli nerobili nič nebezpečné a už sa tešili domov. Domov, ktorý mali na dohľad. Len pár minút, len niekoľko kilometrov a A predsa sa nevrátili!

Šok, bolesť, strata, prázdnota a smútok. Pre neznámych, známych, o čo väčšmi pre ich priateľov, rodinu a najbližších. Skoro každý z nás poznal niektorú z obetí. Väčšina z nich bola našimi absolventmi. Absolventmi Vojenskej akadémie, či Vojenskej leteckej akadémie, niektorí účastníkmi našich kurzov. Sme ich spolužiakmi, učiteľmi, veliteľmi, ale aj ich priateľmi. Všetci sme však prišli o svojich najlepších kolegov. A zo všetkých týchto pozícií cítime stratu a prázdne miesto, ktoré sa už nikdy nezaplní. Mnohé zostalo nedokončené a nedopovedané. Jediné, čo sa ešte povedať dá, je – ÚPRIMNÚ SÚSTRASŤ. Úprimnú sústrasť všetkým, ktorí ich mali radi a milovali.

Ján Kurty
rektor Akadémie ozbrojených síl
generála Milana Rastislava Štefánika

plk. Štefan IVAN, plk. Martin HABER, Mgr. Peter KOTVAN, pplk. Luboš BALUCHA, pplk. Igor ANGELOVIČ, pplk. Luboš BELÁK, pplk. Miroslav NOVÁK, pplk. Michal ŠTANG, pplk. Josef BIGAS, mjr. Vladimír SOPÚCH, mjr. Róbert TULIPÁN, mjr. Luboš MARTINČEK, kpt. Igor SCIGEL, kpt. Dominik OCELKA, kpt. Róbert SOLAVA, kpt. Michal AGNET, kpt. Marián FÁBRY, kpt. Norbert KUMANČÍK, kpt. Tomáš ŽIPAJ, npor. Ján BALOG, npor. Marián ILLÉŠ, npor. Jana PEŠTOVÁ, npor. Peter ORLOVSKÝ, npor. Adriana JOPPOVÁ, npor. Alexander GAÁL, npor. Ján HEJDUK, por. Dušan PALUCH, por. Ludovít ORLICKÝ, npráp. Róbert LETKO, práp. Vlastimil ČEPIČAN, práp. Ondrej KESZI, nrtm. Karol MALATIN, nrtm. Daniel GUMENICKÝ, rtm. Peter KRIŠTAN, rtm. Marek KIČINKO, čat. Peter KOMORA, čat. Bronislava GREGOROVÍČOVÁ, des. Rastislav NOVÁK, des. Juraj ŽUBOR, slob. Pavol ČIGÁŠ, slob. Peter COGAN, voj. Tomáš KARDOŠ.

Splnili svoje mierové poslanstvo

Tragická havária vojenského lietadla, ktoré transportovalo slovenských vojakov z mierovej misie KFOR domov sa hlboko a nesmierne citlivo dotkla všetkých príslušníkov ozbrojených síl a celého Slovenska. Je o to bolestnejšia, že si vyžiadala životy ľudí, ktorí si plnili občiansku povinnosť, zachraňovali životy iných a sami prišli o svoje. V ťažkej misii KFOR, kde národnostná neznášanlivosť a rozdielne náboženstvo nepozná toleranciu, si splnili svoje poslanie čestne a zodpovedne. Potvrdili dobré meno slovenského kontingentu, nasadeného v Prištine, dobré meno Slovenskej republiky angažujúcej sa za mier, spravodlivosť a pokoj na Balkáne, ale i vo svete.

42 obetí. Každé prijatie smrti je nesmierne ťažké, pretože smrť vytvára nezahojiteľné rany na duši, v srdciach pozostalých, blízkych a priateľov. Vytvára prázdne miesto pri rodinnom stole a nesie už len množstvo posledných živých spomienok na zosnulých. Tragická smrť našich vojakov bolí krutou bolesťou zvlášť preto, že ich delilo pár minút od pristátia v rodnej vlasti. Tešili sa na svoje rodiny, domovy, blízkych a priateľov. Ich mierovým táborom pred odletom znela pieseň Birds of Paradise. Smrť ich zastihla nepripravených na odchod z tohto sveta, boli plní síl, mali životné plány pred sebou. Mnohé z obetí boli našimi dobrými priateľmi a kolegami. Ich náhly odchod poznačí bolestne najmä ich najbližších, manželky, deti, rodičov. Zahynuli kvalitní, obetaví ľudia. Žiaľ, aj takéto tragédie patria do spektra života vojenských profesionálov.

42 obetí zanechalo dojímavé svedectvo hrdinského obetavého, čestného života, ľudskosti a lásky k blížnemu svojmu. Vysoko si vážime čin a naplnenie ich mierového poslania. Ich strata je veľká, dojímavá a ťažká pre nás, pre ozbrojené sily, pre spoločnosť.

Príslušníci NAO vyjadrujú hlbokú sústrasť a spoluúčasť rodinám a spolupracovníkom zosnulých vojakov. Spomienka na nich bude v našich srdciach dlho bolieť.

Čeť ich pamiatke !

*brig. gen. Mikuláš Regula
veliteľ Národnej akadémie obrany
maršala Andreja Hadika*

***Vedz, že môj smútok letí s tebou v dial' za hranice všedných dní,
bo návrat nie je odtadiaľ,
tak kráčať musíš cestou svojou tam už sám,
kde zhasínajú ľudské telá, a duša letí k výšinám.***

Asi nikomu netreba zvlášť zdôrazňovať slová refrénu piesne prvých minuloročných finalistov SuperStar, ktoré zaznievali takmer denne z každého rádia: „*Niečo sa končí, niečo sa začína*“. Nieкто to berie ako filozofickú výpoveď o realite času, iný ako obsahovo prázdny alebo obyčajný, nič nevypovedajúci výrok.

Skončila sa jedna dlhá kapitola rozpisanej knihy našej armády, kapitola nespočítateľných stránok životných príbehov mladých mužov niekoľkých generácií. Položila sa bodka za érou, ktorú tradovalo spoločenské ustanovenie brannej povinnosti, a v tomto zmysle platí „*niečo sa končí...*“.

Som presvedčený, že správa o ukončení povinnej vojenskej služby, zasiahla aspoň okrajovo všetkých mužov, otcov a starých otcov, ktorí si „svoje“ odkrútili na vojenčine. Nech to už boli „dva roky prázdnin“, ako spieva Iveta Bartošová, rok, alebo oných krátkych šesť mesiacov. Poznám aj generáciu mužov, ktorí si v päťdesiatych rokoch „odkrútili“ takmer tri roky...

Kto zažil „pobyt v zelenom,“ iste sa mu pri informácii o profesionalizácii našich ozbrojených síl v myšlienkach vynorila aspoň krátka spomienka z tejto dôležitej časti života. Tej, ktorej sa každý zdravý mladý muž obával, a s bážňou po odvode čakal na povolávací rozkaz. Prítom sa mu v myslí mihovali všetky dostupné mýty o tom, ako to na vojne chodí, o „komparácii“ výhod, či nevýhod dvoch podôb vojenčiny: „gumáckej“ a „mazáckej“. Nechcem tu rozvíjať diskusiu o kladoch a záporoch povinnej vojenskej služby, ale faktom je s ňou spätá dôležitá sociologická veličina. Vystihli ju i tvorcovia známeho seriálu z konca 80-tych rokov *Chlapci a chlapi*: keď vojenčina nenaučila, z pohľadu laika a civila, nič iné, tak dosiahla jedno, že keď na vojnu prichádzali „mamičkini maznáčikovia“, tak po jej skončení odišli chlapi, naučení zodpovednosti, zbavení ilúzií, odišli ľudia schopní postaviť sa na vlastné nohy. Nie náhodou platilo, že mladý muž je až po skončení vojenčiny sociálne zrelý, môže sa ženiť a založiť si rodinu. Nedá mi ešte vyjadriť jednu reminiscenciu. Keď sedeli pri filme *Tankový prápor*, či *Copak je to za vojá-*

ka otec so synom, tak sa schuti pobavili a zaspomínali si ako to u nich na útvare „chodilo“. Podobne, ak sa stretnú chlapi a začnú rozprávať desiatky svojich zdramatizovaných a prikrášených historiek z vojny, tak debata nemá konca a ženy sa v ich spoločnosti občas aj nudia z niekoľkokrát vypočutých historiek. Otcovia a synovia si vymieňali skúsenosti zo streľby samopalom rovnakého vzoru. Toto všetko sa stáva minulosťou. No nemyslím si, že sa má s tým vyma-

Niečo sa končí, niečo sa začína...

zať aj pamäť na minulosť, z ktorej sa dá učiť.

„*Niečo sa začína...*“, pokračuje refrén. Začína sa obdobie, v ktorom je bezpredmetná úvaha o tom, či civilná alebo vojenská služba je lepšou alternatívou na zadostučinenie spoločenskej, či národnej povinnosti. Začína sa časopriestor, keď profesionál, alebo predtým vojak z povolania, už nemôže za nedostatočné plnenie povinností obviňovať základákov, tých, ktorí si vojenčinu museli odkrútiť.

Začína sa budovať nový imidž vojaka a dôstojníka, dnes profesionála. Vojak nie je v prvom rade symbolom násillia, hrubosti, ale dôstojnosti, ktorá pramení v tom, čo z histórie poznáme ako rytierstvo! Stredovekého rytiera charakterizovali cnosti: chrabrosť – zmužilosť, česťnosť, vytrvalosť. Prečo je v armádach zvykom povyšovať do dôstojníckej hodnosti práve stredovekou ceremóniou pasovania na rytiera? Rytierom sa mohol stať muž len vtedy, keď sa osvedčil v obtiažnych fyzických a charakterových skúškach, keď naplnil cnosti rytierskeho stavu. Od nepamäti sa tradoje, že ocenený má „rytierske cnosti“ alebo „zachoval sa rytiersky“. Postava rytiera je napriek všetkým doterajším spoločenským formáciám stále aktuálna. A to je vzorom a výzvou, s ktorou sa má stotožniť mladý muž, kadet. Nik nespochybnuje, že ideál vojaka je rytier – muž symbolizujúci česťnosť, zmužilosť a vytrvalosť. Slávne romány Tolstého, či Dostojevského sa pozerajú práve z prizmy rytierstva na spoločenské postavenie vojaka, dôstojníka, hoci z odlišných ideových pozícií.

Vojak každej armády, ktorý k svojmu povolaniu pristupuje aspoň trochu zangažovane má ambíciu správať sa, či minimálne vystupovať na verejnosti ako rytier. A štátna moc, nech je to akýkoľvek režim, v hocikakom období, sa snaží dať armáde, jej výcviku, uniformám, sociálnemu zabezpečeniu aspoň zahrnuťe a podvedome najavo, že si želá, aby ozbrojené sily štátu boli čo najviac približené k cnostiam rytierstva. Na škodu veci sa táto kontinuita s rytierstvom nespomína, pretože žijeme v dobe, keď sa na všetko pozerá cez ekonomickú optiku a krajný utilitarizmus. Meč položený na pleci muža pri pasovaní za rytiera, či teraz na dôstojníka predstavuje nielen ideál a ambíciu, ale aj ťarchu a bremeno, ktoré stredoveký rytier poznal pod pojmom sebazaprenie.

„*Niečo sa začína...*“, považujme s akým ideálom vojaka sme tu v našich posluchárňach, učebniciach, počas našich výcvikových hodín, na našich poradách? Môžeme vôbec hovoriť, že máme nejaký ideál? Nie je kladenie meča na konci akademického roka len okázalým rezíduom minulosti, bez ideového spojiva so základom? Som presvedčený, že s koncepciou profesionalizácie našej armády je spätý aj začiatok sebachápania jej príslušníkov. Je potrebné začať hlasnejšie hovoriť o osobnostnom profile, ale aj jeho častiach, o profile každého, kto je vojakom z povolania, o profesionálovi, a samozrejme o tom, ktorý sa na túto kariéru chystá.

Skončilo sa jedno dlhé a poučné obdobie. Záleží od nás s akým obrazom sebachápania vojaka a jemu priradených hodnôt, začneme písať ďalšie kapitoly ozbrojených zložiek. Dôkladné koncepcie armády všetko nevyriešia, potrebná je idea v sebayjadrení.

brig. gen. Mikuláš Regula
veliteľ Národnej akadémie obrany
maršala Andreja Hadika

Poslední „základáci“

10, 9, 8, 7..... civil!, odpočítavalo posledné chvíle svojej základnej vojenskej služby v kasárňach v Demänovej 28 vojakov, ktorí narukovali v júli tohto roku na povinnú vojenskú službu. Vojaci v Národnej akadémii obrany maršala A. Hadika v Liptovskom Mikuláši boli zahrnutí v počte posledných 214 vojakov povinnej vojenskej služby, ktorými sa na Slovensku skončila „vojenčina“.

V priestoroch Národnej akadémie obrany maršala A. Hadika sa s poslednými „základákmi“ 21. decembra 2005 rozlúčil veliteľ NAO brig. gen. Mikuláš Regula, ktorý ocenil výkon ich vojenskej služby, disciplínu a pomoc pri zabezpečovaní úloh rozvoja akadémie.

Mladých slovenských mužov sa však naďalej budú týkať zákony – o brannej povinnosti, alternatívnej službe v čase vojny a vojnového stavu a novela ústavného zákona o bezpečnosti štátu v čase vojny a výnimočného stavu.

Zavřřila sa 85 ročná era, v ktorej každá rodina so zdravými synmi predstavovala prepojenosť na armádu, pretože povinná vojenská služba pre mladých Slovákov trvala od roku 1920, kedy do platnosti vstúpil branný zákon. Od januára 2006 bude mať Slovensko iba profesionálne ozbrojené sily.

-hg-

Návřřeva v Káhire očiami řřtudentov

Military Technical College in Cairo (MTC). 27. novembra 2005 – 3. decembra 2005 sa slovenská delegácia v zložení prof. Ing. Vojtech Jurčák, CSc., doc. Ing. František Nebus, PhD., čat. Martin Ganyicz, čat. Lenka Háčiková, slob. Ján Hrubořř a slob. Ján Lamanec zúčastnila zahraničnej služobnej cesty v Káhire.

Po únavnom lete nás srdečne privítali brigádny generál Mohamad Ismail a podplukovník Hosam Mustafa. Celý pobyt sa niesol v duchu priateľskej atmosféry a vzájomnej výmeny vedeckých informácií a vojenských skúseností.

Nový týždeň sme ihneď začali prednáškou a následnou prehliadkou strojárskych laboratórií, ktoré boli vybavené štandardným hardvérom a softvérom. Vysoko odborný výklad k danej problematike nám poskytl naslovovzatí odborník. Prehliadka laboratórií bola zakončená púťavou prezentáciou vedeckej knižnice, z ktorej si řřtudenti odnářřajú cenné poznatky výhradne v anglickom jazyku. Celé štúdium na MTC je vedené v anglickom jazyku. Škola poskytuje vysokoškolské vzdelanie prvého, druhého a tretieho stupňa vo viacerých řřtudijných programoch, pričom podmienkou pre získanie tretieho stupňa je udelenie titulu na zahraničnej vysokej škole.

Nasledujúce dni nás čakalo vyčerpávajúce stretnutie s vedúcimi ostat-

tných katedrií, ktorí prezentovali zaujímavé pokusy s najmodernejšou technikou zakúpenou u renomovaných nemeckých výrobcov. Prezentované pokusy v biomedicínskom laboratóriu nás natoľko uchvátili, že sme si priali vyskúšať ich aj na domácej pôde. Po triezvej úvahe sme však zhodnotili neefektívnosť využitia takéhoto laboratória u nás doma a dospeli sme k názoru, že by to bolo pre nás zbytočne finančne náročné.

Naše kroky neviedli len do laboratórií, ale mali sme možnosť rozprávať sa s najlepšimi řřtudentmi. Takto sme získali bližší pohľad na samotný chod a fungovanie školy. Ráno začínajú rozcvičku 5 km behom motivovaní možnosťou odísť na víkend domov. Poslední z radov bežiacich zostávajú na víkend pravidelne v škole. Doprava do ich domovov je zabezpečená vojenskými autobusmi do najbližšieho mesta v blízkosti ich bydliska. Pravidelné vyučovanie je zabezpečené aj stravou, ktorá je vyprodukovaná v prostredí samotnej školy. Okrem vlastnej pekárne, majú řřtudenti možnosť využiť služby školského obuvníka a holiča. Popri mnohých výhodách je nutné podotknúť, že řřtudenti bývajú na jednej izbe až v sedemčlenných skupinách, pričom v stanovenom čase od 18.00 do 21.00 h musia absolvovať povinné samoštúdium, ktoré prebieha pre zvýšenie a skvalitnenie výučby, na určených učebniach s kamerovým systémom. Vzhľadom na presne určený denný poriadok vychádzky nie sú povolené.

Záverom by sme chceli spomenúť,

že aj keď sme boli na špičkovo vybavenej vojenskej škole a sú oblasti, v ktorých ešte máme rezervy, našou výhodou a prednosťou je dynamické a dôsledné napĺňanie jasne vytýčeného cieľa. Budujeme perspektívnu víziu vlastnej budúcnosti ako rovnocenný člen NATO. V súčasnosti prebieha na Slovensku finalizácia viacerých reformačných procesov zameraných na reorganizáciu samotného vojenského školstva. Vojenské vzdelávanie zabezpečujú dve rovnocenné partnerské inštitúcie, obe s líderským prístupom - Akadémia ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika a Národná akadémia obrany maršala Andreja Hadika. Veríme, že pre náš kvalitný topmanažment je len otázkou času a financií zabezpečiť dovybavenie niektorými modernými technológiami. Sme radi, že sme si mohli vymeniť vojenské skúsenosti, ako aj osobné dojmy a porovnať jedinečnú odlišnosť našich dvoch kultúr.

*Text, foto: čat. Lenka Háčiková
slob. Ján Hruboš*

Noví lekári v profesionálnych Ozbrojených silách SR

S profesionálnymi ozbrojenými silami spojili svoju kariéru **prvých štrnásti** absolventi civilných vysokých škôl. Ide zväčša o lekárov (11), jedného veterinára a dvoch psychológov. V Národnej akadémii obrany maršala Andreja Hadika v Liptovskom Mikuláši 3. januára 2006 absolvovali 5-mesačný Vstupný dôstojnícky kurz, **prvý** svojho

druhu v kariérnom systéme OS SR. Zložením vojensko-odborných skúšok tohto kurzu a skúšok z anglického jazyka získali hodnosť „poručík“ a možnosť vykonávať svoju profesiu vo vojenských zdravotníckych zariadeniach a tiež v medzinárodných štáboch, v operáciách na podporu mieru. Tieto pre OS SR potrebné profesie sú kompenzované jednorazovými aktivačnými príspevkami. Novým profesionálom nahradia v zmysle zákona ich vlastné náklady na úspešné vysokoškolské štúdium.

OS SR si budú okrem prípravy vlastných profesionálov vo vojenských vysokoškolských profesiách i takouto cestou dopĺňovať celý rad odborností a špecializácií z civilného sektoru tak, ako je to realizované vo vyspelých profesionálnych armádach západných krajín.

K najlepším absolventom kurzu patrili:

por. MUDr. Jaroslava Bačovčínová, por. Mgr. Jana Guláková, por. MUDr. Peter Šoltýs a por. MUDr. Peter Staník.

JSOC prezentovaný na PfP sympóziu v SRN

Výcvikové a vzdelávacie centrum Partnerstva za mier (PfP) pre nižších štábných dôstojníkov zo Strednej a Východnej Európy – JSOC (Junior Staff Officers Course) z Národnej akadémie obrany maršala Andreja Hadika (NAO) v Liptovskom Mikuláši sa predstavilo na „Marketplace“ výcvikových a vzdelávacích centier PfP v škole NATO v Oberammergau (SRN) v dňoch 17. - 19. januára 2006. Súčasťou „Marketplace“ bolo sympóziu zamerané na význam týchto centier pre koordinovanú prípravu príslušníkov armád členských krajín NATO a PfP. Okrem mikulášskeho centra sa na „Marketplace“ zúčastnili výcvikové a vzdelávacie centrá PfP zo Švédska, Fínska, Rakúska, Grécka, Turecka, Francúzska.

Výcvikové a vzdelávacie centrum PfP z NAO v Oberammergau zastupovali mjr. Jan Vonk (Holandsko) a mjr. Jaroslav Barilla (NAO), ktorí desiatkam záujemcov približovali otázky určenia kurzu z hľadiska hodnotnej štruktúry, jeho obsahu a poslania.

Kurz JSOC v NAO je zriadený na základe trilaterálnej dohody medzi Veľkou Britániou, Holandskom a Slovenskom a od začiatku r. 2004 ho dodnes absolvovalo 337 nižších štábných dôstojníkov z 22 krajín Európy a Východnej Ázie. JSOC bol v novembri 2004 vo švédskom Swedinte na základe dosiahnutých výsledkov zaradený v hodnotení európskych výcvikových centier PfP medzi dva najlepšie v Európe. -hg-

-hg-

V dňoch 14. – 15. decembra 2005 vykonali študenti piateho ročníka špecializácií mechanizované vojsko, tankové vojsko, vojenské spravodajstvo a prieskum, delostrelectvo a ženijné vojsko jednostranné jedno-
 stupňové cvičenie s využitím simulačných technológií na tému: „*Mechanizovaný prápor v obrane mimo dotyk s nepriateľom*“. Zaujímavosťou cvičenia bolo, že na ňom participovali študenti všetkých odborov pozemných síl, čo v podmienkach AOS bolo po prvýkrát. Študenti mali možnosť overiť si nadobudnuté teoretické vedomosti výkonom reálnych funkcií a riešením konkrétnych úloh v plánovacom procese i pri vedení boja. Cvičenie bolo cenným prínosom pre študentov na rozšírenie ich poznatkov potrebných pre výkon funkcií u vojsk. Súčasne napomohlo podstatne skvalitniť výučbu v predmetoch taktika, bojové použitie, metodická príprava, velenie a štábna práca. **Vďaka patrí i príslušníkom Centra simulačných technológií NAO**, ktorí svojim aktívnym prístupom napomohli úspešnému priebehu cvičenia.

Text: pplk. Ing. Ivan Majchút, PhD.
 Foto: Ing. Jaromír Németh

V dňoch 14. - 15. decembra 2005 navštívili Katedru humanitných a sociálnych vied AOS pracovníci Akadémie Vychovania Fizycznego, Katedry Nauk o Bezpieczenstwe v Katoviciach (Poľská republika): - **prof. nadzw. Dr. Hab, Sławomir Mazur**, vedúci katedry a splnomocnenec rektora AWF, - **Dr. Leszek Korzeniowski**.

Za AOS sa rokovania zúčastnili doc. RSDr. Jozef Matis, PhD. - vedúci katedry, Dr.h.c. prof. Ing. Vladimír Janeček, DrSc. a doc. Ing. Ladislav Hofreiter, CSc.

Predmetom rokovania bola možnosť spolupráce vo vedecko-výskumnej oblasti, pri príprave a realizácii projektov medzinárodnej vedecko-technickej spolupráce, ako aj spolupráca v oblasti publikačnej a edičnej činnosti. Boli posudzované aj možnosti výmeny pedagógov a študentov.

Obe strany sa zhodli na tom, že spolupráca medzi katedrami je nielen možná, ale aj potrebná, a to najmä v nadväznosti na pripravovaný študijný odbor Národná a medzinárodná bezpečnosť. Vzhľadom na tradície obidvoch katedier sa ukazuje zaujímavá aj možnosť spolupráce v oblasti rozvoja študijného odboru Andragogika, kde je možnosť rozší-

riť spoluprácu aj na Ukrajinu.

Na základe vzájomnej zhody bola spracovaná dohoda o zahraničnej spolupráci, ktorá bude predmetom ďalšieho posudzovania a bude predložená na podpis rektorovi AOS.

Text: doc. RSDr. Jozef Matis, PhD.
 Foto: Ing. Zdenko Zaľko

Náčelník GŠ OS SR prednášal v NAO

K otázkam reformy Ozbrojených síl SR vystúpil 11. januára 2006 v Národnej akadémii obrany (NAO) maršala Andreja Hadika v Liptovskom Mikuláši náčelník Generálneho štábu OS SR **genpor. Ing. Ľubomír Bulík, CSc.** Vo svojej prednáške sa zameral na pokračovanie prebiehajúcej reformy ozbrojených síl a zmeny vyplývajúce z prijatých strategických dokumentov, ktorých implementačným nástrojom v rezorte obrany je jeho Dlhodobý plán rozvoja s výhľadom do roku 2015.

Vystúpenie náčelníka GŠ OS SR bolo určené účastníkom Kurzu národnej bezpečnosti, ktorý ako najvyšší stupeň kariérneho systému ozbrojených síl je súčasťou procesu vytvárania podmienok pre budovanie nového profesionálneho prostre-

dia, čo je neoddeliteľnou zložkou reformy našich ozbrojených síl. Kurz národnej bezpečnosti bol v Národnej akadémii obrany otvorený 8. septembra 2005 a potrvá do 30. júna 2006.

Vystúpenia NGŠ OS SR sa v NAO zúčastnilo ďalej vedenie akadémie a velitelia jednotlivých kurzov Centra kariérneho rozvoja zaradených v kariérnom vzdelávaní a výcviku profesionálnych vojakov.

-hg-

Transatlantické vzťahy z pohľadu USA

V najvyššom stupni kariérneho vzdelávania – Kurze národnej bezpečnosti Centra kariérneho rozvoja v Národnej akadémii obrany maršala Andreja Hadika v Liptovskom Mikuláši prednášali 24. januára 2006 odborníci z oblasti zahraničnej a bezpečnostnej politiky SR: **Milan Ježovica**, poradca predsedu vlády Slovenskej republiky pre zahraničnú politiku a **Mário Nikolini**, poradca štátneho tajomníka Ministerstva obrany SR. Témou ich vystúpenia boli transatlantické vzťahy z pohľadu USA.

Súčasťou prednášky bola i diskusia účastníkov tohto kurzu s Milanom Ježovicom, ktorý pôsobil 8 rokov v USA na Zastupiteľskom úrade SR. Diskusia sa zamerala na otázky posilňovania strategického partnerstva medzi EÚ a členskými štátmi NATO z pohľadu transatlantickej väzby.

-hg-

Študijné stretnutia v Bratislave

Študenti Kurzu národnej bezpečnosti Národnej akadémie obrany maršala Andreja Hadika v Liptovskom Mikuláši absolvovali v dňoch 12. - 13. januára 2006 študijnú cestu do Národnej rady SR, do Vojenskej kancelárie prezidenta SR, ďalej na Ministerstvo obrany SR, Ministerstvo zahraničných vecí SR, Generálny štáb Ozbrojených síl SR. Stretli sa s čelnými predstaviteľmi uvedených vládnych, štátnych a rezortných inštitúcií.

Ministerstvo obrany SR, Generálny štáb OS SR

Pracovná návšteva študentov najvyššieho kariérneho kurzu Národnej akadémie obrany (NAO) bola historicky prvou návštevou svojho druhu u štátneho tajomníka MO SR Mgr. Martina Fedora a náčelníka GŠ OS SR genpor. Ing. Lubomíra Bulíka, CSc. Prezentovala podporu profesionálnej príprave príslušníkov ozbrojených síl. Predstavitelia vedenia rezortu a velenia ozbrojených síl viedli odbornú diskusiu so študentmi, pričom Mgr. Martin Fedor podčiarkol aktuálnosť odborného vzdelávania profesionálnych vojakov a zamestnancov v oblasti globálnej a národnej bezpečnosti. Z úrovne ministerstva ocenil obsah, zameranie kurzu, jeho doterajší priebeh a výsledky. O nich ho informoval veliteľ Kurzu národnej bezpečnosti (KNB) plk. gšt. Ing. Ján Pšida. Štátny tajomník vyzdvihol perspektívu KNB poskytovať kvalifikačné štúdium aj pre príslušníkov ostatných rezortov a záujemcov zo zahraničia. Generálporučík Ing. Lubomír Bulík, CSc. v otvorenej atmosfére stretnutia upriamil pozornosť účastníkov kurzu na vytváranie kultúry v novom hodnotovo orientovanom

profesionálnom prostredí a na jeho význam pre novú generáciu profesionálnych vojakov. Vyzdvihol procedurálnu stránku tohto procesu, pretože jeho výsledkom sú vysoko motivované profesionálne sily, v popredí ktorých stoja lídri. Predstavujú odraz sily a charakteru najlepších profesionálnych vojakov, ktorých motivácia k službe štátu je založená na profesionálnej hrdosti, lojalite k politickým predstaviteľom štátu a k ozbrojeným silám. Zdôraznil, že národný systém vojenského vzdelávania a výcviku je efektívnym prostriedkom pre tvorbu tohto nového profesionálneho prostredia.

Kancelária prezidenta SR

Náčelník Vojenskej kancelárie prezidenta SR plk. Ing. Murín zoznámil študentov KNB s úlohami kancelárie v súvislosti s ústavnými úlohami prezidenta SR, hlavného veliteľa ozbrojených síl.

Národná rada SR

Predseda Výboru pre obranu a bezpečnosť Národnej rady SR JUDr. Róbert Kaliňák v diskusii so študentmi KNB zdôraznil potrebu posilňovať postavenie ozbrojených síl pri plnení poslania obrany a bez-

pečnostných záujmov štátu, ako aj bezpečnosti občana.

Ministerstvo zahraničných vecí SR

Riaditeľka Odboru spoločnej a zahraničnej politiky Ministerstva zahraničných vecí SR Anna Tureničová s riaditeľmi oddelení priblížila študentom KNB úlohy a priority MZV. Dôraz položila na plnenie úloh SR ako nestáleho člena Bezpečnostnej rady OSN. Diskusiu so študentmi KNB orientovala na aktuálne a perspektívne problémy globálnej a národnej bezpečnosti a na reformu bezpečnostného sektoru, ktorá bude súčasťou agendy OSN.

*Text: plk. Ing. Miroslav Kelemen, PhD.
Kurz národnej bezpečnosti NAO*

Priemik na Ukrajinu

V poslednom období sa stalo zvykom, že prioritou zahraničných pracovných ciest sa stali krajiny EÚ a Aliancie. Akoby sme zabudli (alebo si nevšimli), že 98 km našej hranice nás spája s veľkým štátom, ktorého geopolitický význam je už teraz daný tým, že je považovaný za geostrategického hráča. Týmto štátom je Ukrajina.

Koncom novembra sa na pozvanie ukrajinskej strany zúčastnil pracovného rokovania prezídia International Academy of Life Protection (*Международной Академии Безопасности жизнедеятельности*) –IALP- doc. Ing. Ladislav Hofreiter, CSc., pracovník Katedry humanitných a sociálnych vied Akadémie ozbrojených síl generála M. R. Štefánika.

Čo to IALP vlastne je ?

IALP (ďalej len Akadémia) so sídlom v Kieve je združenie vedcov a ďalších špecialistov, ktorí sa prioritne orientujú na dosiahnutie pozitívnych zmien v oblasti zaistenia bezpečnosti človeka, sociálnych skupín, štátu. Základné ciele Akadémie sú najmä:

- ✓ sústreďovať úsilie vedeckých pracovníkov a ďalších odborníkov na riešenie aktuálnych a otvorených vedeckých problémov v oblasti bezpečnosti,

- ✓ podporovať a koordinovať vedecko-technické, informačno-metodické a akademické aktivity so zameraním na prípravu a zvyšovanie kvalifikácie špecialistov v oblasti bezpečnosti,
- ✓ podporovať medzinárodnú spoluprácu v oblasti bezpečnostného vzdelávania a výskumu,
- ✓ zabezpečovať nezávislú, odbornú a technicko-ekonomickú expertízu rozvojových programov štátu, podnikov a inštitúcií z hľadiska ich dopadu na bezpečnosť obyvateľstva,
- ✓ vytvárať podniky a ďalšie inštitúcie, potrebné na plnenie úloh Akadémie,
- ✓ zriaďovať vlastné masovokomunikačné prostriedky.

Priestorom na vlastnú vedecko-výskumnú a analytickú prácu sú odborné komisie a predsedovia odborných komisií vytvárajú vedeckú radu Akadémie, ktorá koordinuje jednotlivé vedecko-výskumné programy.

Akadémia vydáva vedeckopopulárny časopis „*Безпека Жизнедеятельности*“, ktorý je určený širokej odbornej verejnosti. Na stránkach tohto časopisu sa problematika bezpečnosti posudzuje z pozície vzájomného vzťahu človeka a prostredia, vplyvu človeka na

prostredie, trvalo udržateľný rozvoj ap.

Členstvo v IALP je individuálne a kolektívne. Akadémia priznáva vedeckým pracovníkom a ďalším odborníkom, v závislosti od dosiahnutej kvalifikácie a angažovanosti pri riešení problémov bezpečnosti, štyri stupne akademických hodností: člen Akadémie, členkorešpondent, akademik a čestný akademik.

Na zasadnutí prezídia Akadémie 18. novembra 2005 bola na základe posúdenie vedecko-výskumnej a publikačnej činnosti v oblasti bezpečnosti **priznaná doc. Hofreiterovi akademická hodnosť akademik**. Je to česť, ale i záväzok ďalej

pracovať na rozvoji teórie bezpečnosti a jej uplatňovaní v programoch a aktivitách, zameraných na zvýšenie bezpečnosti občana i štátu.

Bezpečnosť je nedeliteľná. Žiadny sociálny objekt nemôže byť bezpečný v prostredí, ktoré je preexponované bezpečnostnými rizikami a ohrozeniami najrôznejšej povahy. Spolupráca s našimi najbližšími susedmi je predpokladom na to, aby sme dokázali včas a efektívne reagovať na všetky problémy, ktoré môžu byť zdrojom nášho ohrozenia.

Text: doc. Ing. L. Hofreiter, CSc.

Foto: LFK

Hostia z Budapešti

a spolupráca s NAO

V Národnej akadémii obrany maršala Andreja Hadika v Liptovskom Mikuláši absolvoval v dňoch 25.- 26. januára 2006 pracovnú návštevu prezident Národnej univerzity obrany Miklósa Zrínyiho z Budapešti genmjr. v.v. prof. Miklós Szabó. Sprevádzal ho pplk. Tamás Csikány, CSc., vedúci vojenskej historickej katedry tejto budapeštianskej univerzity. Cieľom návštevy maďarských hostí bolo zoznámiť sa so štruktúrou NAO, s kariérnym vzdelávaním a výcvikom vojenských profesionálov a dohodnúť oblasti vzájomnej spolupráce. Genmjr. v.v. Szabó uviedol, že spektrum spolupráce je široké. V záujme hostí o rozšírenie pracovných kontaktov dominovala oblasť výcviku s využívaním simulčných technológií, lektorská odborná činnosť. Maďarský hosť si v NAO prezrel Centrum simulčných technológií a zoznámil sa s obsahom Kurzu národnej bezpečnosti, najvyšším stupňom kariérneho rozvoja vojenského profesionála. Navštívil Kurz pre nižších štábných dôstojníkov zo Strednej a Východnej Európy – JSOC, zaujímal sa o zastúpenie maďarských dôstojníkov v tomto kurze

a prezrel si vojenské múzeum v objekte NAO.

V čase svojej návštevy kondolovali maďarskí hostia v NAO obeť havárie vojenského lietadla, ktoré sa zrútilo pri maďarskej obci Hejce.

-hg-

Vojenský dôchodcovia a kadeti

Na pozvanie kadetského zboru prišli 25. januára 2006 do priestorov NAO vojenský dôchodcovia, ktorí sa s kadetmi podelili o svoje životné skúsenosti. Plk. v. v. Ján Maixner okrem predstavenia svojej vojenskej kariéry, dal kadetom rady do vojenského života, v nich vyzdvihol potrebu vedieť jednat' s ľuďmi, vedieť sa na kolegov spoľahnúť, budovať si

dôveru a korektné vzťahy k okoliu. A zdôraznil, že je pozitívne, keď sa vojak vie v sebakázni k situácii správne postaviť.

Plk. v. v. Mikuláš Czocher ako „stavbár“ priblížil kadetom vznik tohto vojenského areálu, jeho budovanie od základného kameňa položeného na zelenom obilnom poli. Pplk. v. v. Bohuš Trunkvalter stručne začel do obdobia zavádzania mikroelektroniky do vojenského vzdelávania.

Podnetné stretnutie približne 80 kadetov s vojenskými dôchodcami zhodnotil predseda kadetského zboru čat. Vladimír Šatka, ktorý naznačil potrebu poznať i takýmto živým kontaktom nedávnu vojenskú históriu a poučiť sa s jej odkazov pre dnešok.

-hg-

Čo pre nás pripravila Akademická knižnica?

Akademická knižnica tento rok pripravila pre svojich čitateľov a používateľov knižnično-informačných služieb výstavu knižných publikácií, ktorými je pravidelne obnovovaný a doplňovaný knižničný fond „Knižné novinky v Akademickej knižnici AOS“. Výstavy sa budú pravidelne konať:

- ✓ prvý štvrtok v mesiaci v priestoroch knižnice,
- ✓ doba výstavy: od 08.00–14.30 h.

Zamestnanci knižnice Vám ochotne poradia, v prípade záujmu, vypožičajú vybranú publikáciu.

Ing. Milan Majerko
 vedúci Akademickej knižnice AOS

Skúškové... alebo pár slov o typológii učiteľa

Keď prejdú Vianoce a vytriezeme do nového roku, začína pre vysokoškolských učiteľov a ich študentov skúškové obdobie. Je všeobecne známe, že nielen profesori si často klasifikujú svojich študentov na snaživcov, flákačov, šprtov, šikovných a talentovaných, ale i zo strany študentov dochádza ku hodnoteniu profesorov.

Typ učiteľa - obrázkár

Tento typ začína skúšku niekoľkými otázkami, týkajúcimi sa predmetov vo svojej pracovni, napr. „Viete, kto je na tej fotografii? Kto namaloval ten obraz pri okne? Aká je to mapa?“ Študenti na jeho otázky reagujú dvojakým spôsobom. Adrenalinový typ to považuje za preverenie svojich schopností bezprostredne reagovať, šprti si okrem všetkých dostupných skript pred skúškou zaobstarávajú aj plány konkrétnej pracovne s rozmiestnením všetkých predmetov v nej.

Typ učiteľa - uspávač

Skúšajúci položí otázku a zaborený do kresla zavrie oči. Študent chvejúcim sa hlasom odrapoce, čo si pripravil. Keď vyučujúci nereaguje, začne opäť odznovu, často niekoľkokrát, až do prebudenia pedagóga. Tu je na mieste dobrá rada pre študentov: „Neuspávajte svojich učiteľov, pripravte si zaujímavý výklad a nepodceňujte ani hlasovú moduláciu“.

Typ učiteľa - ponáhľač

Je to typ, ktorý sa neustále ponáhľa. V rýchlosti vybavuje mobilný telefón, kývnutím posadí študenta, ďalším kývnutím mu zadá úlohu a vzápätí odbehne. Keď sa neskoršie vráti do pracovne, býva prekvapený, že ten úbožiak tam ešte sedí.

Typ učiteľa - poctivec

Tento typ nevyhodí študenta s krikom, ale s poznámkou, že je to pre jeho dobro a ešte je potrebné doštudovať napr. prácu profesora Holáska. Nabudúce, keď už má študent naštudované skriptá, opäť odhalí medzere v jeho vedomostiach, takže študent si opäť musí naštudovať ďalšie kapitoly.

Typ učiteľa - maród

Je typom krehkej konštitúcie, v zime, aj v lete chodí vo svetri, s hrnčekom čaju a vreckovkou. Bojí sa baktérií a vírusov. Ak príde študent na skúšku napr. s obviazanou rukou, skúšanie prebieha 15 - 30 minút formou rozhovoru na tému zdravie, typy úrazov a ich prevencia. Pokiaľ študent trpí viditeľne obtiažami, je ochotný sa s ním podeliť o svoje zásoby liekov. Ak študent na skúšku nie je pripravený, omdlie a jeho bolestný pohľad vyvolá v pedagógovi súcit, ktorý vyústi v slová: „Stačí Vám trojka?“ Nádej na rýchle vykonanie skúšky majú hlavne študentky vo vyššom štádiu tehotenstva. Predstava pôrodu v jeho pracovni ho desí.

Typ učiteľa - medvedík

Poznáte ho hneď pri vstupe do pracovne. Na študenta nekričí, ani do neho nehádza krieku, ale láskavo ho usadí, ponúkne čajom, nervóznym študentom upokojuje a iba málokedy vyhadzuje zo skúšky. Študenti a študentky, ktorí vyhl'adáajú pri skúškach vzrušenie, tento typ nemajú v obl'ube.

Typ učiteľa - harasser

Tento typ skúšajúceho je zásluhou prehlbujúcej sa integrácie do systému západnej kultúry správania dnes už vzácnosťou. Pokiaľ sa vyskytuje, tak zvyčajne v letnom skúškovom období, keď študentky častuje dvoj a trojzmyselnými poznámkami: „Vidím, že trojky už máte, dnes to bude za dva...“

Typ učiteľa - ortuť

Tento typ skúšku začína tým, že sa v otvorených dverách objaví rozhnevaná tvár a študenti si musia najskôr vypočuť prednášku o tom, ako mohol vyučujúci namiesto takto nevhodne stráveného času radšej bádať, a že učiť za takéto peniaze je rehoľa... Pokiaľ študenti nie sú pripravení na výbornú, vyhadzuje ich z pracovne v poradí index - študent.

Typ učiteľa - textátor

Je to typ, ktorému stačí len študentova úvodná veta. Skúšajúci sa ňou naštartuje a zvyšok výkladu absolvuje sám, sprevádzaný nemým a súhlasným prikyvovaním študenta. Jeho spokojnosť s vlastnými znalosťami sa premietne do záverečného hodnotenia študenta.

Posledným typom je **flákač**, ktorý vypíše jeden skúškový termín pre 30 študentov a po dvoch hodinách (ak sa vôbec dostaví) vybehne na chodbu s tým, že má „dôležité rokovanie“ a zmizne. O tomto type vysokoškolského učiteľa nemá význam písať, pretože takí u nás už nie sú. (Zdroj: Ostravské listy)

Nuž, nech je typológia učiteľa akákoľvek, aj tento rok, milí študenti, visí nad Vami Damoklov meč v podobe semestrálnych skúšok. Tie Vás čakajú (a neminú) v týchto termínoch:

- 1. ročník bakalárskeho štúdia: od 27. 1. - 17. 2. 2006
- 2. ročník bakalárskeho štúdia: od 23. 12. - 20. 1. 2006

- 5. ročník inžinierskeho štúdia:
- denná forma: od 30. 1. - 17. 2. 2006

- denná forma (civilní študenti): od 23. 1. - 17. 2. 2006

Pripravila: -vit-

